

**HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA**

Zagreb, Radnička cesta 52/V

**Program revizorskog ispita**

za 2023. godinu

---

Zagreb, rujan 2023.

**Sadržaj:**

<b>POLAZNA OSNOVA.....</b>	<b>3</b>
<b>CILJNA SKUPINA .....</b>	<b>3</b>
<b>PROGRAM REVIZORSKOG ISPITA.....</b>	<b>3</b>
<b>IZVEDBENI UVJETI.....</b>	<b>4</b>
<b>IZNOS NAKNADE .....</b>	<b>6</b>
<b>OSTALI UVJETI .....</b>	<b>6</b>
<b>KONTAKT OSOBA.....</b>	<b>6</b>
<b>I. PROGRAM REVIZORSKOG ISPITA ZA 2023. GODINU .....</b>	<b>7</b>
<b>II. PRIJAVA ZA POLAGANJE REVIZORSKOG ISPITA.....</b>	<b>20</b>

## **Polazna osnova**

Hrvatska revizorska komora (dalje: Komora), kao strukovna organizacija revizorskih društava, ovlaštenih revizora i revizorskih vježbenika, temeljem članka 101. stavka 1. točke 4. i točke 5. Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 127/17, dalje: Zakon o reviziji) ovlaštena je odrediti program revizorskog ispita i iznos naknade, uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija te organizirati i provoditi revizorski ispit.

Temeljem odredbe članka 11. stavka 5. Zakona o reviziji Komora je obvezna najmanje jednom godišnje provesti revizorski ispit, te s toga Komora određuje program revizorskog ispita za razdoblje jedne kalendarske godine u kojoj će iste organizirati i provesti.

Program revizorskog ispita obuhvaća stručna područja iz članka 11. stavku 2. Zakona o reviziji i povezana stručna područja relevantna za reviziju iz članka 11. stavka 3. Zakona o reviziji, radi provjere sposobnosti kandidata za obavljanje revizorskih usluga, potrebne razine teoretskog znanja kandidata i mogućnosti primjene tog znanja u praksi.

## **Ciljna skupina**

Program revizorskog ispita za 2023. godinu (dalje: Program revizorskog ispita) primjenjuje se na kandidate koji ispunjavaju uvjete iz članka 11. stavka 6. i članka 13. stavka 2. Zakona o reviziji, a u 2023. godini će po prvi puta pristupiti polaganju revizorskog ispita i na kandidate koji su ostvarili pravo pristupiti popravnom revizorskom ispitu ili ponovnom polaganju revizorskog ispita sukladno kriterijima propisanih Pravilnikom o stručnom osposobljavanju za polaganje revizorskog ispita, revizorskom i posebnom ispitu te ispitu osposobljenosti (Narodne novine, br. 59/19, dalje: Pravilnik).

## **Program revizorskog ispita**

Program revizorskog ispita obuhvaća stručna područja iz članka 11. stavka 2. Zakona o reviziji, koja moraju biti obuhvaćena revizorskim ispitom, a odnose na sljedeće:

1. opća računovodstvena teorija i načela
2. propisi i standardi vezani uz pripremu godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja
3. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja i Hrvatski standardi financijskog izvještavanja
4. financijska analiza
5. računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo
6. upravljanje rizicima i unutarnja kontrola
7. revizija i stručne vještine
8. propisi u vezi s pripremom godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja subjekata nadzora Hrvatske narodne banke i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga te njihove revizije
9. propisi i profesionalni standardi u vezi s obavljanjem revizorskih usluga te ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima
10. Međunarodni revizijski standardi
11. profesionalna etika i neovisnost.

Osim prethodno navedenih područja, Program revizorskog ispita obuhvaća i ostala stručna područja iz članka 11. stavka 3. Zakona o reviziji, u mjeri u kojoj su relevantna za reviziju, i to:

1. pravo društava i korporativno upravljanje
2. stečajni i slični pravni postupci
3. porezno pravo

4. građansko i trgovačko pravo
5. socijalno pravo i radno pravo
6. informacijska tehnologija i računalni sustavi
7. ekonomija i poslovna ekonomija
8. matematika i statistika i
9. osnovna načela financijskog upravljanja trgovačkim društvima
10. sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

Navedena stručna područja raspoređena su u sljedeće predmete koji se polažu u okviru revizorskog ispita:

1. Financijsko računovodstvo i financijsko izvještavanje
2. Računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo
3. Revizija
4. Upravljanje rizicima i unutarnja kontrola
5. Pravo za revizore
6. Informacijska tehnologija i računalni sustavi
7. Ekonomija, poslovna ekonomija i temeljna načela financijskog upravljanja trgovačkim društvima.

Pregled predmeta s pripadnim stručnim područjima i literaturom, daje se pod točkom I. ovoga Programa revizorskog ispita. Propisi (zakonodavni okvir i pravila struke) koji su navedeni za određeno stručno područje obvezna su literatura, a odnose na propise koji su, na datum izrade ovoga Programa revizorskog ispita, na snazi i u primjeni. Uvažavajući svrhu i cilj revizorskog ispita, te dinamiku i opseg izmjena propisa, Komora je obvezna, nakon prvog datuma provedbe revizorskog ispita u 2023. godini prema ovom Programu revizorskog ispita, za svaki sljedeći revizorski ispit provjeriti aktualnost propisa te stručnih područja iz članka 11. stavaka 2. i 3. Zakona o reviziji. O rezultatu predmetne provjere, Komora je obvezna obavijestiti Ministarstvo financija te, u slučaju utvrđenih promjena, izraditi izmjene i dopune ovoga Programa revizorskog ispita i zatražiti prethodnu suglasnost Ministarstva financija.

Nakon dobivanja prethodne suglasnosti Ministarstva financija na Program revizorskog ispita, odnosno prethodne suglasnosti na izmjene i dopune ovoga Programa revizorskog ispita, Komora objavljuje predmetni Program revizorskog ispita na svojoj internetskoj stranici i objavljuje informaciju o održavanju revizorskog ispita.

#### **Izvedbeni uvjeti**

Revizorski ispit provodi Ispitno povjerenstvo koje imenuje Komora za svaki revizorski ispit, a čine ga tri člana i dva zamjenika. Članovi Ispitnog povjerenstva su članovi akademske zajednice, predstavnici Ministarstva financija i ovlašteni revizori, s odgovarajućim znanjem i iskustvom od najmanje pet godina u području za koje su angažirani kao članovi ispitnog povjerenstva. Zadaće Ispitnog povjerenstva definirane su člankom 3. stavkom 5. Pravilnika.

Revizorskom ispitu pristupaju kandidati za koje je Komora, na osnovu pregleda dostavljenih prijava i priložene dokumentacije, utvrdila da ispunjavaju uvjete iz članka 11. stavka 6. i članka 13. stavka 2. Zakona o reviziji i pod osobnim zaporkama su uvršteni na ispitnu listu kandidata koji imaju pravo polagati revizorski ispit, koja se objavljuje na internetskoj stranici Komore.

Revizorski ispit sastoji se od provjere teoretskog znanja kandidata i sposobnosti primjene tog znanja u obavljanju revizorskih usluga.

Revizorski ispit (cjeloviti) polaže se kroz dva dana, u trajanju od 9 do 15 sati, prema sljedećem rasporedu:

1. dan polažu se predmeti:

- Financijsko računovodstvo i financijsko izvještavanje
- Računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo
- Upravljanje rizicima i unutarnja kontrola

2. dan polažu se predmeti:

- Revizija
- Pravo za revizore
- Ekonomija, poslovna ekonomija i temeljna načela financijskog upravljanja trgovačkim društvima.
- Informacijska tehnologija i računarstvo za revizore.

Popravni revizorski ispit polaže se u jednom danu, u trajanju od 9 do 11 sati, a kandidati polažu najviše dva nepoložena predmeta od sljedećih mogućih predmeta:

- Računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo
- Upravljanje rizicima i unutarnja kontrola
- Pravo za revizore
- Ekonomija, poslovna ekonomija i temeljna načela financijskog upravljanja trgovačkim društvima.
- Informacijska tehnologija i računarstvo za revizore.

Prije početka revizorskog ispita svaki kandidat je dužan predočiti članovima Ispitnog povjerenstva osobnu iskaznicu, vozačku dozvolu ili putnu ispravu radi identifikacije, u protivnom kandidat neće moći pristupiti polaganju ispita.

U ispitnu prostoriju kandidati smiju unijeti i za vrijeme ispita koristiti isključivo sljedeća pomagala:

- propisi (zakonodavni okvir i pravila struke) koji su za pojedini predmet navedeni pod literaturom
- kontni plan (bez primjera knjiženja)
- džepni kalkulator
- II i IV financijske tablice, te formule koje su bile na predavanjima (dostupno na [www.revizorska-komora.hr](http://www.revizorska-komora.hr))
- olovka i kemijska olovka za pisanje.

Iz ispitne prostorije kandidati ne smiju iznositi: ispitna pitanja, ispitne obrasce (s odgovorima ili prazne), radne papire, zabilježbe i upotrijebljene papire.

Tijekom održavanja revizorskog ispita nije dozvoljeno korištenje pomagala, kao što su priručnici, prezentacije, autorski članci, komunikacijski uređaji i slično. Mobiteli moraju biti isključeni i ne smiju biti na stolu. Ulazak i izlazak kandidata iz ispitne prostorije dozvoljen je uz odobrenje i pratnju osobe iz Ispitnog povjerenstva.

U slučaju narušavanja ispitne discipline tijekom održavanja revizorskog ispita, članovi Ispitnog povjerenstva prethodno će upozoriti kandidata. Kandidat koji i nakon upozorenja članova Ispitnog povjerenstva nastavi narušavati ispitnu disciplinu, biti će udaljen iz ispitne prostorije bez mogućnosti nastavka polaganja ispita u istom ispitnom roku i bez priznavanja ostvarenih pragova prolaznosti na ispitnom roku.

Uspjeh na revizorskom ispitu ocjenjuje se s ocjenama „položio“ ili „nije položio“ ovisno o ostvarenim pragovima prolaznosti iz svih predmeta sukladno Odluci o pragu prolaznosti na revizorskom ispitu i posebnom ispitu, od 26. rujna 2019., objavljenoj na internetskoj stranici Komore.

Revizorski ispit polaže se u Zagrebu, na adresi koju Komora pravodobno objavljuje.

Nakon dobivanja prethodne suglasnosti na Program revizorskog ispita 2023., o svakom planiranom datumu provedbe revizorskog ispita, Komora obavještava Ministarstvo financija i poduzima sve procedure i postupke u vezi organizacije i provedbe revizorskog ispita. Popravni revizorski ispit iz članka 6. stavka 3. Pravilnika, planira se održati po proteku najmanje tri mjeseca od datuma revizorskog ispita održanog prema Programu revizorskog ispita 2023., dok se ponavljanje cjelovitog revizorskog ispita iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, planira održati po proteku najmanje šest mjeseci od istog datuma održanog revizorskog ispita, a najmanje jednom godišnje.

### **Iznos naknade**

Iznosi naknada za polaganje revizorskog ispita određeni su Odlukom o cijenama usluga koje obavlja Hrvatska revizorska komora (Narodne novine, br. 147/20 i 77/21, dalje: Odluka). Naknada za polaganje cjelovitog ispita (sedam predmeta) iznosi 715,38 eura, a naknada za polaganje popravnog revizorskog ispita iznosi 102,20 eura po predmetu.

Naknada za polaganje revizorskog ispita plaća se na osnovu računa Komore, u korist transakcijskog računa kod Hrvatske poštanske banke: IBAN HR2223900011100335853, s naznakom imena i prezimena kandidata u opisu plaćanja.

### **Ostali uvjeti**

Prijave za pristupanje polaganju revizorskog ispita započeti će od datuma objave ovoga Programa revizorskog ispita na internetskoj stranici Komore i trajati će do najkasnije deset dana prije datuma održavanja revizorskog ispita. Obrazac prijave se nalazi točkom II. ovoga Programa revizorskog ispita, a objavljuje se na internetskoj stranici Komore. Prijave za polaganje revizorskog ispita s pratećim dokumentima kandidat dostavlja putem elektroničke pošte na kontakt mail: [hrk@revizorska-komora.hr](mailto:hrk@revizorska-komora.hr) ili poštom na adresu: Zagreb, Radnička cesta 52/V.

Kandidat koji prijavi polaganje revizorskog ispita, a iz opravdanog razloga je spriječen pristupiti revizorskom ispitu, dužan je o tome obavijestiti Komoru najkasnije 24 sata prije početka revizorskog ispita te priložiti valjane dokaze. Kandidat predmetnu obavijest dostavlja putem elektroničke pošte na kontakt mail: [hrk@revizorska-komora.hr](mailto:hrk@revizorska-komora.hr).

Kandidat koji prijavi polaganje revizorskog ispita, a bez obavijesti o opravdanom razlogu ne pristupi ispitu ili u tijeku ispita odustane od daljnjeg polaganja, ocjenjuje se ocjenom „nije položio“.

U slučaju nastupa okolnosti koje mogu utjecati na planirani datum održavanja revizorskog ispita, Komora bez odgode daje obavijest svim prijavljenim kandidatima, s obvezom objave informacije o novim datumima održavanja predviđene aktivnosti.

### **Kontakt osoba**

Pojašnjenja i informacije u vezi Programa revizorskog ispita dostupni su u Komori, u Službi za razvoj i stručna pitanja, na kontakt telefon 01/4649-618 i e-mail adresu: [hrk@revizorska-komora.hr](mailto:hrk@revizorska-komora.hr). Kontakt osobe su Ivana Rapić Dujmović i Branka Petričević.

## I. PROGRAM REVIZORSKOG ISPITA ZA 2023. GODINU

### 1. FINACIJSKO RAČUNOVODSTVO I FINACIJSKO IZVJEŠTAVANJE

- Uvod u financijsko računovodstvo
  - Definicija, sadržaj, ciljevi i zadaci financijskog računovodstva
  - Odnos financijskog računovodstva i upravljačkog računovodstva
  - Proces financijskog računovodstva
  - Opća računovodstvena teorija i računovodstvena načela
- Zakonodavni okvir financijskog računovodstva i financijskog izvještavanja
  - Regulatorni računovodstveni okvir u Europskoj uniji
  - Zakon o računovodstvu i prateći pravilnici koji uređuju računovodstvo i financijsko izvještavanje poduzetnika
  - Zakoni i prateći pravilnici koji uređuju računovodstvo i financijsko izvještavanje kreditnih institucija, financijskih institucija i neprofitnih organizacija
- Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MRS, MSFI i povezana tumačenja) - praktična primjena standarda financijskog izvještavanja
- Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI) - praktična primjena standarda financijskog izvještavanja
- Godišnji financijski izvještaji
  - Struktura i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja poduzetnika, uključujući zahtjeve javne objave
  - Struktura i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija i financijskih institucija, uključujući zahtjeve javne objave
- Konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, računovodstvo statusnih promjena i računovodstvo kapitala
- Računovodstvo i godišnji financijski izvještaji neprofitnih organizacija
- Oporezivanje rezultata poslovanja - porez na dobit i porezna bilanca
- Procjena vrijednosti poslovne cjeline primjenom različitih metoda procjena
- Analiza financijskih izvještaja
- Primjena kvantitativnih metoda u području financijskog računovodstva i financijskog izvještavanja

#### LITERATURA:

1. Zakon o računovodstvu, Narodne novine, broj 78/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20 i 114/22
2. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja kako su uređeni člankom 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002 o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda, s njihovim dopunama i povezanim tumačenjima, objavljeni na hrvatskom jeziku u Službenom listu Europske unije, dostupni na <http://eur-lex.europa.eu>
3. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, Narodne novine, broj 86/15, 105/20, 9/21 i 150/22
4. MSFI/HSFI, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2021.; e-izdanje dostupno na: <https://rif.digital/proizvod/msfi-hsfi-2021/>)
5. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, Narodne novine, broj 95/16 i 144/20
6. Zakon o kreditnim institucijama, članci 159. do 164. i 168. do 174., Narodne novine, broj 159/13, 19/15, 102/15, 15/18, 70/19, 47/20, 146/20 i 151/22
7. Odluka o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija, Narodne novine, broj 42/18, 122/20, 119/21 i 108/22

8. Odluka o supervizorskim izvještajima kreditnih institucija, Narodne novine, broj 41A/14, 127/14, 67/15, 119/15, 7/17, 44/17, 120/17, 85/18, 47/19, 14/20, 59/20 i 122/20
9. Zakon o osiguranju, članci 190. do 200., Narodne novine, broj 30/15, 112/18, 63/20, 133/20 i 151/22
10. Pravilnik o obliku i sadržaju financijskih i dodatnih izvještaja društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, Narodne novine, broj 20/23
11. Pravilnik o obliku i sadržaju financijskog i statističkog izvještaja osoba koje imaju dozvolu za obavljanje poslova distribucije osiguranja i/ili distribucije reosiguranja, Narodne novine, broj 142/22
12. Zakon o tržištu kapitala, Narodne novine, broj 65/18, 17/20, 83/21 i 151/22
13. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja investicijskih društava, Narodne novine, broj 83/18 i 150/22
14. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja burze, Narodne novine, broj 25/19 i 155/22
15. Pravilnik o strukturi, i sadržaju, načinu i rokovima dostave godišnjih financijskih izvještaja i revizorskog izvješća te primjeni kontnog plana za središnje druge ugovorne strane, Narodne novine, broj 77/19 i 155/22
16. Pravilnik o strukturi, sadržaju, načinu i rokovima dostave godišnjih financijskih izvještaja i revizorskog izvješća, financijskih izvještaja za razdoblja tijekom godine te primjeni kontnog plana za središnji depozitorij vrijednosnih papira, Narodne novine, broj 91/19, 48/22 i 155/22
17. Pravilnik o sadržaju i strukturi godišnjeg izvještaja izdavatelja te obliku i načinu njegovog dostavljanja Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, Narodne novine, broj 114/18 i 132/20
18. Pravilnik o sadržaju i strukturi izvještaja izdavatelja za razdoblja tijekom godine te obliku i načinu njihovog dostavljanja Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, Narodne novine, broj 114/18, 27/21, 26/22 i 31/23 Zakon o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom, članci: 67., 68., 169., 205., 206., 230., 276. i 306., Narodne novine, broj 44/16, 126/19, 110/21 i 76/22
19. Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja i drugih izvještaja društva za upravljanje UCITS fondovima, Narodne novine, broj 105/17 i 155/22
20. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih i polugodišnjih izvještaja i drugih izvještaja UCITS fonda, Narodne novine, broj 105/17, 98/20 i 155/22
21. Zakon o alternativnim investicijskim fondovima, članci 69. do 70. i članci 170. do 177., Narodne novine, broj 21/18, 126/19 i 110/21
22. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih i polugodišnjih financijskih izvještaja i drugih izvještaja društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima, Narodne novine, broj 13/19 i 150/22
23. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih i polugodišnjih izvještaja i drugih izvještaja alternativnog investicijskog fonda, Narodne novine, broj 16/19, 82/19, 31/20, 98/20 i 155/22
24. Zakon o obveznim mirovinskim fondovima, članci: 64., 65., 111., 144., 146., 162. i 178., Narodne novine, broj 19/14, 64/18, 115/18 i 58/20
25. Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja i drugih izvještaja mirovinskog društva koje upravlja obveznim mirovinskim fondovima, Narodne novine, broj 104/17, 118/21 i 146/22
26. Pravilnik o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda, Narodne novine, broj 2/20, 98/20, 24/21 i 146/22
27. Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, članci: 70., 73. do 75., 110., 191. do 194., 223., 237., 253., Narodne novine, broj 19/14, 29/18 i 115/18
28. Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja i drugih izvještaja mirovinskog društva koje upravlja dobrovoljnim mirovinskim fondovima, Narodne novine, broj 104/17 i 146/22
29. Pravilnik o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda, Narodne novine, broj 104/17, 98/20 i 146/22



30. Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima, članci 98. do 101., Narodne novine, broj 22/14, 29/18 i 115/18
31. Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih i dodatnih izvještaja mirovinskog osiguravajućeg društva, Narodne novine, broj 37/16, 121/16, 98/20 i 155/22
32. Pravilnik o kontnom planu mirovinskog osiguravajućeg društva, Narodne novine, broj 30/23
33. Zakon o doživotnoj otpremnini odnosno dokupu mirovine, članak 22., Narodne novine, broj 153/13
34. Pravilnik o vođenju računovodstva društva za dokup mirovine, Narodne novine, broj 155/22
35. Zakon o leasingu, članci 72. do 75., Narodne novine, broj 141/13
36. Pravilnik o sadržaju te načinu i rokovima dostave redovitih izvješća leasing društava i izvješća na zahtjev Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, Narodne novine, broj 57/16 i 72/17
37. Pravilnik o strukturi i sadržaju te načinu i rokovima dostave financijskih i dodatnih izvještaja leasing društava, Narodne novine, broj 41/16 i 132/17
38. Pravilnik o kontnom planu leasing društva, Narodne novine, broj 63/14, 132/17 i 142/22
39. Zakon o faktoringu, članci 66. do 69., Narodne novine, broj 94/14, 85/15 i 41/16
40. Pravilnik o financijskim i dodatnim izvještajima te kontnom planu faktoring društava, Narodne novine, broj 41/16, 61/16, 132/17 i 142/22
41. Zakon o porezu na dobit, Narodne novine, broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 i 114/22
42. Pravilnik o porezu na dobit, Narodne novine, broj 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, 1/19, 1/20, 59/20, 1/21 i 156/22
43. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine, broj 121/14 i 114/22
44. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, broj 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 i 134/22
45. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21
46. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, Narodne novine, broj 119/15 i 134/22
47. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Ježovita, A., Žager, L.: Analiza financijskih izvještaja – načela, postupci, slučajevi, 5. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2021.
48. Gulin, D., Vašiček, V., Dražić Lutilsky, I., Perčević, H., Hladika, M., Dragija Kostić, M.: Računovodstvo II – evidentiranje poslovnih procesa, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2018.
49. Perčević, H., Hladika, M., Dragija Kostić, M., Broz Tominac, S., Mićin, M.: Računovodstvo II – priručnik za vježbe, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2018.
50. Gulin, D., Perčević, H.: Financijsko računovodstvo - izabrane teme, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2013.
51. Vašiček, V., Vašiček, D., Broz Tominac, S.: Računovodstvo financijskih institucija, Ekonomski fakultet Zagreb, 2020.
52. Vašiček, D., Vašiček, V.: Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka i TIM4PIN, 2016.
53. Hladika, M., Matovina, H., Perčević, H.: Računovodstvo financijskih instrumenata, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017.
54. Bakran, D., Botica, A., Cinotti, K., Gulin, D., Milčić, I., Orlović, L., Perčević, H., Prtain, Š., Škara, M.: Porez na dobit poduzetnika i neprofitnih organizacija, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2018.

55. Lasić, V. i koautori: Osnove procjene ekonomske vrijednosti, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2010.

## 2. RAČUNOVODSTVO TROŠKOVA I UPRAVLJAČKO RAČUNOVODSTVO

- A. Metode obračuna
  - Obračun po ukupnim troškovima
  - Obračun po varijabilnim troškovima
  - Obračun troškova temeljem aktivnosti (ABC metoda)
  - Obračun po standardnim troškovima
- B. Planiranje
  - Svrha i koncept budžetiranja
  - Master (glavni) proračun (budžet)
  - Fleksibilni proračun (budžet)
- C. Kontrola i izvještavanje
  - Računovodstvo odgovornosti
  - Kontrola troškova, prihoda i dobiti
  - Oblik, sadržaj i prezentiranje internih računovodstvenih izvještaja
- D. Primjena kvantitativnih metoda u području računovodstva troškova i upravljačkog računovodstva

### LITERATURA:

1. Gulin D., Janković S., Peršić M., Dražić-Lutilsky I., Perčević H., Vašiček V.: Upravljačko računovodstvo, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2011.
2. Gulin, D., Perčević, H., Tušek, B., Žager, L.: Poslovno planiranje, kontrola i analiza, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, 2012.
3. Weygandt J. J., Kimmel P. D., Mitchell, J. E.: Managerial Accounting: Tools for Business Decision Making, 9th edition, Wiley, 2020.

## 3. REVIZIJA

- A. Uvod u reviziju
  - Pojam i ciljevi revizije, vrste revizije, normativni okvir revizije financijskih izvještaja u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji, Međunarodni revizijski standardi, Međunarodni standardi upravljanja kvalitetom 1 i 2, Međunarodne smjernice revizijske prakse - koncepcija i struktura
  - Opći ciljevi neovisnog revizora i obavljanje revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS 200)
- B. Zakonodavni okvir revizije
  - Regulatorni revizijski okvir u Europskoj uniji
  - Zakon o reviziji i prateći pravilnici, Uredba (EU) br. 2014/537 i drugi zakoni koji reguliraju zakonsku reviziju godišnjih financijskih izvještaja (poduzetnika, neprofitnih organizacija, kreditnih i financijskih institucija)
- C. Profesionalna etika i neovisnost revizora - praktična primjena etičkih zahtjeva

- Profesionalna etika revizora - etička načela i pravila; IFAC Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe (s Međunarodnim standardima neovisnosti)
  - Neovisnost revizora; Pružanje nerevizorskih usluga revizorskom klijentu
- D. Metodološki okvir revizije financijskih izvještaja - praktična primjena revizijskih standarda
- I. Prethodni postupak
1. Upoznavanje poslovanja klijenta i planiranje revizije financijskih izvještaja
    - Dogovaranje uvjeta revizijskih angažmana (MRevS 210) i Planiranje revizije financijskih izvještaja (MRevS 300)
    - Prepoznavanje i procjenjivanje rizika značajnih pogrešnih prikazivanja tijekom stjecanja razumijevanja subjekta i njegovog okruženja (MRevS 315 izmijenjen 2019.)
    - Koncept značajnosti u reviziji (MRevS 320) i rizici (MRevS 330)
  2. Testiranje, revizijski dokazi i revizijska dokumentacija
    - Revizijski ciljevi i vrste revizijskih testova (MRevS 315 izmijenjen 2019. i MRevS 330)
    - Revizijski dokazi (MRevS 500, MRevS 501)
    - Revizijska dokumentacija (MRevS 230)
    - Eksterne potvrde (MRevS 505)
    - Revizijska razmatranja u vezi sa subjektima koji koriste rad uslužnih organizacija (MRevS 402)
    - Analitički postupci (MRevS 520)
    - Revizija na temelju uzorka (MRevS 530)
- II. Završni postupak
- Ispitivanje stanja računa i transakcija u bilanci i računu dobiti i gubitka - početna stanja (MRevS 510)
  - Revizija računovodstvenih procjena, fer vrijednosti i povezana objavljivanja (MRevS 540 izmijenjen)
  - Ocjenjivanje pogrešnih prikaza ustanovljenih tijekom revizije (MRevS 450)
  - Naknadni događaji (MRevS 560)
  - Vremenska neograničenost poslovanja (MRevS 570 izmijenjen)
  - Revizija konsolidiranih financijskih izvještaja
  - Komuniciranje s onima koji su zaduženi za upravljanje (MRevS 260 izmijenjen), Priopćavanje nedostataka u internim kontrolama onima koji su zaduženi za upravljanje i menadžmentu (MRevS 265)
  - Povezane stranke (MRevS 550)
  - Pisane izjave (MRevS 580)
  - Revizija grupe - razmatranje rada revizora komponente (MRevS 600 i MRevS 600 izmijenjen)
  - Korištenje radom interne revizije (MRevS 610 izmijenjen), Korištenje rada revizorovog stručnjaka (MRevS 620)
  - Revizorove odgovornosti u vezi s prijevarama u reviziji financijskih izvještaja (MRevS 240) i Razmatranje zakona i regulative u reviziji financijskih izvještaja (MRevS 250 izmijenjen)
  - Kontrola kvalitete (MSUK 1, MSUK 2 i MRevS 220 izmijenjen)
- III. Revizijski zaključci i izvještavanje
- Izvještaj neovisnog revizora o financijskim izvještajima opće namjene (MRevS 700 izmijenjen i MRevS 701 izmijenjen)
  - Modifikacije izvještaja neovisnog revizora (MRevS 705 izmijenjen)
  - Posebni naglasci i ostali dodaci u izvještaju neovisnog revizora (MRevS 706 izmijenjen)
  - Usporedne informacije - podudarni iznosi i usporedni financijski izvještaji (MRevS 710)

- Odgovornosti revizora vezane uz ostale informacije u dokumentima koji sadrže revidirane financijske izvještaje (MRevS 720 izmijenjen)
  - Posebna razmatranja - revizije financijskih izvještaja sastavljenih u skladu s okvirima posebne namjene (MRevS 800 izmijenjen), revizije pojedinačnih financijskih izvještaja i određenih elemenata, računa ili stavaka financijskih izvještaja (MRevS 805 izmijenjen), angažmani radi izvješćivanja o sažetim financijskim izvještajima (MRevS 810 izmijenjen)
- E. Specifičnosti revizije financijskih izvještaja kreditnih i financijskih institucija
- Pregled zakonodavnog okvira
  - Revizija financijskih izvještaja kreditnih i financijskih institucija
  - Dodatno izvještavanje prema regulatorima
- F. Angažmani uvida, angažmani izražavanja uvjerenja, povezanih usluga i angažmani posebnih namjena
1. Angažmani uvida - praktična primjena
    - Angažmani uvida u povijesne financijske izvještaje (MSU 2400 izmijenjen)
    - Angažmani uvida u financijske informacije međurazdoblja kojeg je obavio neovisni revizor subjekta (MSU 2410)
  2. Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida - praktična primjena standarda
    - Angažmani s izražavanjem uvjerenja (MSIU 3000 izmijenjen)
    - Angažmani ispitivanja prospektivnih financijskih informacija (MSIU 3400)
    - Angažmani s izražavanjem uvjerenja o kontrolama u uslužnoj organizaciji (MSIU 3402)
    - Angažmani s izražavanjem uvjerenja o izvješćima o stakleničkim plinovima (MSIU 3410)
    - Angažmani s izražavanjem uvjerenja za izvještavanje o kompilaciji pro forma financijskih informacija uključenih u prospekt (MSIU 3420)
  3. Angažmani povezanih usluga i kompilacija - praktična primjena standarda
    - Angažmani za obavljanje dogovorenih postupaka u vezi s financijskim informacijama (MSPU 4400 izmijenjen)
    - Angažmani za kompilacije (MSPU 4410 izmijenjen)
  4. Revizijski angažmani posebnih namjena
    - Posebne revizije prema Zakonu o trgovačkim društvima (npr. revizija osnivanja, revizija povećanja temeljnog kapitala, izvješće revizora o izvješću o odnosima društva s povezanim društvima, izvješće revizora o izvješću o primicima) i ostale revizije posebne namjene (npr. stručni nadzor poslovanja turističkih zajednica, revizija za potrebe isporučitelja vodnih usluga)
- G. NEFINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE / IZVJEŠTAVANJE O ODRŽIVOSTI
- obveznici nefinancijskog izvještavanja (ESG)
  - informacije o utjecaju poduzeća na okoliš i društvo
  - informacije koje se odnose na: okolišna, socijalna i kadrovska pitanja te pitanja u vezi s poštovanjem ljudskih prava; borbom protiv korupcije; i podmićivanjem
  - objavljivanje nefinancijskih informacija
  - prijedlog EU Direktive o korporativnom izvještavanju o održivosti (CSRD)
  - koncept održivosti: okolišni faktori, društveni faktori i upravljački faktori
  - nacrt europskih standarda izvještavanja o održivosti (ESRS)
- H. Revizija informacijskih sustava
- Pojam revizije informacijskih sustava i objašnjenje važnosti u provedbi revizije financijskih izvještaja - integrirana revizija
  - Metodologije i okviri provedbe revizije informacijskih sustava (CobiT Quickstart, CobiT 5, ISO 27001, NIST, SANS)

- Koraci i faze provedbe revizije informacijskih sustava
- Provedba najčešćih analitičkih testova revizije informacijskih sustava koji imaju utjecaja na financijske izvještaje (pravo i ovlasti pristupa podacima i sustavima, pouzdanost podataka, kontrole prijenosa podataka, aplikacijske kontrole, najčešće korištene sistemske i sigurnosne kontrole koje revizori financijskih izvještaja trebaju provoditi, itd.)
- Procjena rizika, razumijevanje nalaza (izvještaja) revizora informacijskih sustava i uporaba u reviziji financijskih izvještaja
- Radna dokumentacija revizije informacijskih sustava
- Specifični zahtjevi regulatora u vezi revizije informacijskih sustava kreditnih i financijskih institucija
- Primjena informacijske tehnologije u provedbi revizije financijskih izvještaja
- Zahtjevi jedinstvenog elektroničkog formata izvještavanja (xHTML format) i korištenje XBRL oznaka

#### I. Primjena relevantnih kvantitativnih metoda u području revizije

### LITERATURA:

1. Zakon o reviziji, Narodne novine, broj 127/17
2. Uredba (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2005/909/EEZ (Tekst značajan za EGP), SL L 158
3. Statut Hrvatske revizorske komore, Narodne novine, broj 58/18, 147/20 i 77/21
4. Međunarodni revizijski standardi, Međunarodni standardi kontrole kvalitete, Međunarodne smjernice revizijske prakse, Hrvatska revizorska komora, Zagreb, 2010., Narodne novine, broj 49/10
5. Međunarodni standard za angažmane uvida 2410 - Uvid u financijske informacije međurazdoblja kojeg je obavio neovisni revizor subjekta, Međunarodni standard za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3400 - Ispitivanje prospektivnih informacija i Međunarodni standard za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3402 - Izvješća s izražavanjem uvjerenja o kontrolama u uslužnoj organizaciji, Hrvatska revizorska komora, Zagreb, 2010., Narodne novine, broj 13/11
6. Međunarodni revizijski standardi - dodatak, Međunarodni revizijski standard 610 (izmijenjen 2013.) - Korištenje radom internih revizora i Međunarodni standard za angažmane uvida 2400 (izmijenjen) - Angažmani uvida u povijesne financijske izvještaje, Hrvatska revizorska komora, Zagreb, 2015., Narodne novine, broj 33/16
7. Međunarodni revizijski standardi - dodatak, Međunarodni revizijski standard 260 (izmijenjen) - Komuniciranje s onima koji su zaduženi za upravljanje; Međunarodni revizijski standard 570 (izmijenjen) - Vremenska neograničenost poslovanja; Međunarodni revizijski standard 700 (izmijenjen) - Formiranje mišljenja i izvješćivanje o financijskim izvještajima; Međunarodni revizijski standard 701 - Priopćavanje ključnih revizijskih pitanja u izvješću neovisnog revizora; Međunarodni revizijski standard 705 (izmijenjen) - Modifikacije mišljenja u izvješću neovisnog revizora; Međunarodni revizijski standard 706 (izmijenjen) - Točke za isticanje pitanja i točke za ostala pitanja u izvješću neovisnog revizora; Međunarodni revizijski standard 720 (izmijenjen) - Revizorove odgovornosti u vezi s ostalim informacijama, Hrvatska revizorska komora, Zagreb, 2016., Narodne novine, broj 107/16
8. Međunarodni revizijski standardi - dodatak, Međunarodni revizijski standard 250 (izmijenjen) - Razmatranje zakona i regulative u reviziji financijskih izvještaja; Međunarodni revizijski standard 570 (izmijenjen) - Vremenska neograničenost poslovanja; Međunarodni revizijski standard 800 (izmijenjen) - Posebna razmatranja - revizije financijskih izvještaja sastavljenih u skladu s okvirima

- posebne namjene; Međunarodni revizijski standard 805 (izmijenjen) - Posebna razmatranja - revizije pojedinačnih financijskih izvještaja i određenih elemenata, računa i stavaka financijskih izvještaja; Međunarodni revizijski standard 810 (izmijenjen) - Angažmani radi izvješćivanja o sažetim financijskim izvještajima, Hrvatska revizorska komora, Zagreb, 2018., Narodne novine, broj 3/19
9. Međunarodni revizijski standardi - dodatak, Međunarodni revizijski standard 540 (izmijenjen) - Revidiranje računovodstvenih procjena i povezanih objava; Međunarodni standard za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 (izmijenjen) - Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida u povijesne financijske informacije, Hrvatska revizorska komora, Zagreb, 2019., Narodne novine, broj 71/19
  10. Međunarodni revizijski standardi - dodatak, Međunarodni revizijski standard 315 (izmijenjen 2019.) - Identificiranje i procjenjivanje rizika značajnih pogrešnih prikazivanja, izdanje prosinac 2019.; Međunarodni standard za povezane usluge 4400 (izmijenjen) - Angažmani za dogovorene postupke, izdanje travanj 2020., Hrvatska revizorska komora, Zagreb, 2021., Narodne novine, broj 82/21
  11. Međunarodni revizijski standardi - dodatak, Međunarodne smjernice revizijske prakse 1000 - Posebna razmatranja u reviziji financijskih instrumenata, Međunarodni standard za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3410 - Angažmani s izražavanjem uvjerenja o stakleničkim plinovima, Međunarodni standard za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3420 - Angažmani s izražavanjem uvjerenja za izvještavanje o kompilaciji pro forma financijskih informacija uključenih u prospekt i Međunarodni standard za povezane usluge 4410 (izmijenjen) - Angažmani za kompilacije, Hrvatska revizorska komora, Zagreb, 2022., Narodne novine, broj 17/22
  12. Međunarodni revizijski standardi - dodatak; Međunarodni revizijski standard 220 (izmijenjen) - Upravljanje kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja, Međunarodni standard upravljanja kvalitetom 1 - Upravljanje kvalitetom za društva koja obavljaju reviziju ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge i Međunarodni standard upravljanja kvalitetom 2 - Pregledi kvalitete angažmana, Hrvatska revizorska komora, Zagreb 2022., Narodne novine, broj 105/22
  13. Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe (s Međunarodnim standardima neovisnosti), izdanje 2022., Narodne novine, broj 11/23
  14. International standard on auditing 600 (revised), Special considerations - audits of group financial statements (including the work of component auditors); IFAC April 2022., <https://www.iaasb.org/publications/international-standard-auditing-600-revised-special-considerations-audits-group-financial-statements>
  15. Vodič za korištenje MRevS-a u revizijama malih i srednjih subjekata, 1. Svezak - Temeljni koncepti, treća edicija, Hrvatska revizorska komora, Zagreb 2014., [https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc\\_library/VOLUME\\_1\\_KONACNO\\_2\\_111157.pdf](https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc_library/VOLUME_1_KONACNO_2_111157.pdf)
  16. Vodič za korištenje MRevS-a u revizijama malih i srednjih subjekata, 2. Svezak - Praktični vodič, treća edicija, Hrvatska revizorska komora, Zagreb 2014., [https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc\\_library/VOLUME\\_2\\_KONACNO\\_2\\_111512.pdf](https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc_library/VOLUME_2_KONACNO_2_111512.pdf)
  17. Vodič za kontrolu kvalitete malih i srednjih revizorskih društava, treća edicija, Hrvatska revizorska komora, Zagreb 2014., [https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc\\_library/VOLUME\\_3\\_KONACNO\\_2\\_111536.pdf](https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc_library/VOLUME_3_KONACNO_2_111536.pdf)
- Vodič kroz prvu primjenu MRevS-a 315 (izmijenjen 2019.) - Identificiranje i procjenjivanje rizika značajnih pogrešnih prikazivanja, IFAC srpanj 2022., Hrvatska revizorska komora, Zagreb 2023., [https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc\\_library/Vodic\\_PrvaPrimjenaMRevS\\_315\\_HrvVer2\\_final3223\\_105\\_519.pdf](https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc_library/Vodic_PrvaPrimjenaMRevS_315_HrvVer2_final3223_105_519.pdf)

19. Vodič kroz prvu primjenu MSUK 1, IFAC rujan 2021., Hrvatska revizorska komora, Zagreb 2023., [https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc\\_library/MSUK1\\_Vodic\\_kroz\\_prvu\\_primjenu\\_final\\_OSE\\_UV4523\\_115951.pdf](https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc_library/MSUK1_Vodic_kroz_prvu_primjenu_final_OSE_UV4523_115951.pdf)
20. Vodič kroz prvu primjenu MSUK 2, IFAC lipanj 2021., Hrvatska revizorska komora, Zagreb 2023., [https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc\\_library/MSUK2\\_Vodic\\_kroz\\_prvu\\_primjenu\\_final\\_OSE\\_UV4523\\_12032.pdf](https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc_library/MSUK2_Vodic_kroz_prvu_primjenu_final_OSE_UV4523_12032.pdf)
21. Vodič kroz prvu primjenu MRevS-a 220 (izmijenjen), IFAC veljača 2022., Hrvatska revizorska komora, Zagreb 2023., [https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc\\_library/MRevS220\\_Vodic\\_kroz\\_prvu\\_primjenu\\_final\\_OSE\\_UV4523\\_115815.pdf](https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc_library/MRevS220_Vodic_kroz_prvu_primjenu_final_OSE_UV4523_115815.pdf)
22. Serija publikacija o upravljanju kvalitetom: Primjena u malim društvima; DIO I: Vrijeme je da se pripremite za nove standarde upravljanja kvalitetom; IFAC listopad 2022., Hrvatska revizorska komora, Zagreb 2023., [https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc\\_library/IFAC\\_Upravljanje\\_kvalitetom\\_primjena\\_u\\_malim\\_RD\\_dio\\_1\\_HR\\_10523\\_final\\_121951.pdf](https://www.revizorska-komora.hr/storage/upload/doc_library/IFAC_Upravljanje_kvalitetom_primjena_u_malim_RD_dio_1_HR_10523_final_121951.pdf)
23. Smjernice Hrvatske revizorske komore, HRK smjernice - HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA (revizorska-komora.hr)
24. Odluka o odbijanju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija i sadržaju revizije za potrebe Hrvatske narodne banke, Narodne novine, broj 22/19 i 139/22
25. Očekivanja Hrvatske narodne banke vezana uz obavljanje revizije informacijskih sustava od vanjskih revizora, srpanj 2010., <http://www.hnb.hr/documents/20182/527203/h-ocekivanja-hnb-vezana-uz-obavljanje-revizije-is-a.pdf/57cbe9ab-8787-45b9-b68c-10828f13d71d>
26. Pravilnik o reviziji u društvu za osiguranje, Narodne novine, broj 20/23
27. Pravilnik o sadržaju revizije u investicijskim društvima, Narodne novine, broj 83/18 i 69/23
28. Pravilnik o reviziji u mirovinskom osiguravajućem društvu, Narodne novine, broj 116/19 i 155/22
29. Pravilnik o reviziji izvještaja leasing društva, Narodne novine, broj 68/14 i 57/16
30. Direktiva (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022., o izmjeni Uredbe (EU) br. 537/2014, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Direktive 2013/34/EU u pogledu korporativnog izvješćivanja o održivosti, SL L322, EUR-Lex - 32022L2464 - EN - EUR-Lex (europa.eu)
31. Smjernice za izradu i objavu ESG relevantnih informacija izdavatelja, 17. ožujka 2021., <https://www.hanfa.hr/media/5583/smjernice-za-izradu-i-objavu-esg-relevantnih-informacija-izdavatelja.pdf>
32. Smjernice za provedbu revizije informacijskog sustava subjekata nadzora od strane revizorskih društava, od 22. prosinca 2022.; <https://www.hanfa.hr/media/9494/uis-03-smjernice-za-provedbu-vanjske-revizije-informacijskih-sustava-subjekata-nadzora.pdf>
33. Brozović, M., Mamić Sačer, I., Pavić, I., Sever Mališ, S., Tušek, B., Žager, L., Revizija: nadzorni mehanizam korporativnog upravljanja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2020.
34. Spremić, M. (2020): Digitalna transformacija poslovanja, Ekonomski fakultet Zagreb, 2020.
35. Spremić, M. (2020): Sigurnost i revizija informacijskih sustava u okruženju digitalne ekonomije, Ekonomski fakultet Zagreb, 2020.

#### 4. PRAVO ZA REVIZORE

- A. Pravo društava i korporativno upravljanje
- Sklapanje društvenog ugovora/usvajanje statuta
  - Stjecanje pravne osobnosti
  - Uplata uloga
  - Temeljni kapital
  - Povećanje i smanjenje temeljnog kapitala
  - Revizija osnivanja
  - Upotreba dobiti
  - Zakonske rezerve i rezerve kapitala
  - Rezerve za vlastite dionice
  - Stjecanje vlastitih dionica
  - Otuđenje i povlačenje vlastitih dionica
  - Organi društva i korporativno upravljanje: Uprava, Nadzorni odbor, Upravni odbor, Glavna skupština
  - Posebna revizija
  - Utvrđivanje godišnjih financijskih izvještaja
  - Prestanak poslovanja društva
- B. Ostali zakoni u opsegu koji je relevantan za obavljanje zakonske revizije
- Predstečajna nagodba, stečajni i slični pravni postupci
  - Ovršno pravo
  - Građansko pravo
  - Zakon o zaštiti osobnih podataka
  - Porezno pravo (Opći porezni zakon, porez na dodanu vrijednost i porez na dohodak)
  - Radno i socijalno pravo
  - Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

#### LITERATURA:

1. Zakon o trgovačkim društvima, Narodne novine, broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11 - pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22 i 18/23
2. Odluka o donošenju Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele, Narodne novine, broj 132/17
3. Kodeks korporativnog upravljanja, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza d.d., Zagreb 2019., [https://zse.hr/UserDocsImages/docs/issuers/corp\\_governance/2019%20-%20ZSE%20Kodeks%20Korporativnog%20Ulaganja.pdf](https://zse.hr/UserDocsImages/docs/issuers/corp_governance/2019%20-%20ZSE%20Kodeks%20Korporativnog%20Ulaganja.pdf)
4. Stečajni zakon, Narodne novine, broj 71/15, 104/17 i 36/22
5. Ovršni zakon, Narodne novine, broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22
6. Zakon o obveznim odnosima, Narodne novine, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22
7. Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Narodne novine, broj 42/18
8. Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ, Narodne novine, broj 62/17



9. Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ, SL L 257, EUR-Lex - 32014R0910 - EN - EUR-Lex (europa.eu)
10. Opći porezni zakon, Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20 i 114/22
11. Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona, Narodne novine, broj 45/19, 35/20, 43/20, 50/20, 70/20, 74/20, 103/20, 114/20, 144/20, 2/21, 26/21, 43/21, 106/21, 144/21 i 156/22
12. Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 i 151/22
13. Pravilnik o porezu na dohodak, Narodne novine, broj 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 i 56/23
14. Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine, broj 73/13, 148/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22, 113/22 i 33/23
15. Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, Narodne novine, broj 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17, 128/17, 1/19, 1/20, 1/21, 73/21, 41/22, 133/22 i 43/23
16. Zakon o radu, Narodne novine, broj 93/14, 127/17, 98/19 i 151/22
17. Zakon o doprinosima, Narodne novine, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18 i 33/23
18. Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, Narodne novine, broj 108/17, 39/19 i 151/22
19. Horak H., Šafranko Z., Dumančić K., Preložnjak B., Poljanec K.: Uvod u trgovačko pravo, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb 2022.

## 5. INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA I RAČUNALNI SUSTAVI

- A. Uvod i objašnjenje pojmova
  - Objašnjenje pojma informacijskih tehnologija
  - Razlikovanje pojmova informacijska tehnologija i informacijski sustavi
  - Načela primjene informacijskih tehnologija u svim vrstama revizije, posebice u reviziji financijskih izvještaja
- B. Planiranje i provedba revizije podataka
  - Upravljanje sigurnošću podataka i informacija u reviziji
  - Provedba analitičkih testova sigurnosti i pouzdanosti podataka
  - Pregled i primjena računalne podrške pri testiranju učinkovitosti kontrola
- C. Revizija u uvjetima elektroničke obrade podataka
  - Alati i tehnike koje pomažu u provedbu pojedinih faza revizije
  - CAAT (Computer Assisted Audit Tools) alati - ciljevi primjene i načini uporabe s transakcijskim podacima
  - Koraci primjene CAAT alata
- D. Primjena IT alata u provedbi revizije i otkrivanju spječavanja prijevара
  - Provjera vjerodostojnosti uzorka podataka
  - Benfordov test (traženje mogućih umetnutih ili promijenjenih zapisa i podataka)
  - Izdvajanje zapisa, klasifikacija, stratifikacija
  - Traženje duplikata, praznina, itd.
- E. Osnove revizije informacijskih sustava i pregled metoda procjene rizika
  - Objašnjenje pojma revizije informacijskih sustava i njezina povezanost s ostalim vrstama revizije
  - Pregled metoda procjene informatičkih rizika (CobiT, ISO 27000, PCI DSS, NIST, SANS, itd.)

## LITERATURA:

1. Spremić, M. (2020): Digitalna transformacija poslovanja, Ekonomski fakultet Zagreb, 2020.
2. Spremić, M. (2020): Sigurnost i revizija informacijskih sustava u okruženju digitalne ekonomije, Ekonomski fakultet Zagreb, 2020.
3. Spremić, M. (2020): Upravljanje informacijskim tehnologijama i Rizici primjene informacijskih tehnologija, poglavlja u knjizi Osnove poslovne informatike (sveučilišni udžbenik), urednici Pejić Bach, M. i Spremić, M. Ekonomski fakultet Zagreb, 2020.
4. Spremić, M., Šimunic, A. (2018): Cyber security challenges in digital economy, *Lecture Notes in Engineering and Computer Science: Proceedings of The World Congress on Engineering WCE 2018*, pp. 341-347, IAENG, Hong Kong
5. Ivančić, L., Vukšić, V. Bosilj, & Spremić, M. (2019): Mastering the Digital Transformation Process: Business Practices and Lessons Learned. *Technology Innovation Management Review*, 9(2): 36-50. <http://doi.org/10.22215/timreview/1217>

## 6. EKONOMIJA, POSLOVNA EKONOMIJA I OSNOVNA NAČELA FINANCIJSKOG UPRAVLJANJA TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

- Osnove makro ekonomije
- Osnove ekonomike poslovanja
- Financijske institucije i tržišta
- Formiranje cijena i njihov utjecaj na ciljnu funkciju društva
- Vrijednosni papiri
- Formiranje tržišnih vrijednosti financijskih instrumenata (prinos, rizik i vrijeme)
- Razumijevanje vrijednosti utrživih financijskih investicija i formiranje njihovih vrijednosti
- Vremenska vrijednost novca
- Dugoročne realne investicije i osnovni kriteriji financijskog odlučivanja
- Financijski položaj i platežna sposobnost društva
- Financijska struktura društva
- Financijska poluga
- Primjena relevantnih kvantitativnih metoda u području poslovnih financija

## LITERATURA:

1. Orsag, S. (2015): Poslovne financije, HUFA, Avantis
2. Miloš Sprčić, D. i Orešković Sulje, O. (2012): *Procjena vrijednosti poduzeća - vodič za primjenu u poslovnoj praksi*, Ekonomski fakultet Zagreb

## 7. UPRAVLJANJE RIZICIMA I UNUTARNJA KONTROLA

- A. Pristup riziku i upravljanje rizicima
  - pojam rizika
  - vrste rizika (kreditni rizici, tržišni rizici itd.)
  - proces upravljanja rizicima
  - strategije upravljanja rizicima
  - upravljanje rizicima (risk management) i procjena rizika (risk assessment)
- B. Sustav kontrole / unutarnja kontrola kao instrument upravljanja rizicima

- struktura (komponente) sustava unutarnjih kontrola
  - vrste unutarnjih kontrola
  - razine i vrste kontrolnih postupaka (preventivni, detektivni i korektivni kontrolni postupci)
  - unutarnje kontrole nad financijskim izvještavanjem
  - ograničenja unutarnjih kontrola
  - interna revizija kao oblik monitoringa unutarnjih kontrola
  - razumijevanje poslovnog subjekta i njegovog okruženja, uključujući njegove unutarnje kontrole prema izmijenjenom MRevS-u 315 (izmijenjen 2019.) - Razumijevanje poslovnog subjekta i njegovog okruženja te procjenjivanje rizika značajnog pogrešnog prikazivanja
- C. Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole – praktični primjer
- identifikacija rizika
  - vrednovanje rizika i primjena mape rizika
  - rangiranje rizika
  - analiza postojećih unutarnjih kontrola
  - oblikovanje prijedloga za poboljšanje unutarnjih kontrola
  - upravljanje kreditnim i tržišnim rizicima

#### **LITERATURA:**

1. Tušek, B., Žager, L., Barišić, I.: Interna revizija, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2014.
2. Tušek, B., Halar, P., Funkcija interne revizije i proces upravljanja rizicima poduzeća, Računovodstvo i financije br. 7/2019., HZRFD, Zagreb, str. 48-56.
3. Tušek, B., Halar, P., Okvir za oblikovanje, implementaciju i procjenu sustava internih kontrola, Računovodstvo i financije br. 5/2017., HZRFD, Zagreb, str. 41-48.
4. Tušek, B., Halar, P., Suvremeni trendovi i prioriteti djelovanja interne revizije, Računovodstvo i financije br. 10/2016., HZRFD, Zagreb, str. 48-54.
5. Tušek, B., Model tri linije obrane za učinkoviti proces upravljanja rizicima i kontrole, Računovodstvo i financije br. 5/2015., HZRFD, Zagreb, str. 40-45.
6. Gulin, D., Perčević, H., Tušek, B., Žager, L.: Poslovno planiranje, kontrola i analiza, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, 2012.

## II. PRIJAVA ZA POLAGANJE REVIZORSKOG ISPITA

**HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA**  
**Zagreb, Radnička cesta 52/V**

Red. br.	<b>PRIJAVA</b> <b>za polaganje revizorskog ispita</b>	
1.	Ime i prezime	
2.	OIB	
3.	Datum, mjesto i država rođenja	
4.	Adresa boravišta/prebivališta	
5.	Kontakt podaci (telefon/mobitel, adresa elektroničke pošte)	
6.	Formalno obrazovanje (visoka stručna sprema ili najmanje 300 ECTS bodova)	
7.	Zvanje/akademski ili stručni naziv (naziv visokoškolske ustanove)	
8.	Radni status na datum podnošenja Prijave (u slučaju zaposlenosti, navesti poslodavca)	
9.	Dužina ukupnog radnog iskustva i radnog iskustva stečenog zaposlenjem u revizorskom društvu	
10.	Potvrda mentora (ovlaštenog revizora) o radnom iskustvu u obavljanju zakonske revizije	
11.	Potvrda organizatora (naziv) o pohađanju stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita	
12.	Podaci o platitelju naknade za polaganje revizorskog ispita (ime prezime podnositelja prijave ili naziv pravne osobe, adresa sjedišta/poslovna adresa, OIB)	
13.	Datum i potpis podnositelja prijave	

## **Napomena:**

**Za podatke pod točkama 1. do 4.,** prilaže se preslika osobne iskaznice ili putne isprave

**Za podatke pod točkama 6. i 7.,** prilaže se preslika diplome/potvrde o stečenoj visokoškolskoj kvalifikaciji/akademsom ili stručnom nazivu. Ako je visokoškolska kvalifikacija/akademski ili stručni naziv stečen izvan Republike Hrvatske, prilaže se prijevod dokumenta koji je ovjeren od strane sudskog tumača za hrvatski jezik te rješenje nacionalnog ENIC/NARIC ureda pri Agenciji za znanost i visoko obrazovanje o priznavanju inozemne visokoškolske kvalifikacije.

Napomena: Kandidati koji su uz Prijavu za pohađanje stručnog osposobljavanja u organizaciji Hrvatske revizorske komore priložili dokaz o završenom formalnom obrazovanju, isti dokaz ne moraju ponovno prilagati uz ovu Prijavu.

**Za podatke pod točkama 8. i 9.,** prilaže se Elektronički zapis/potvrda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o prijavama na mirovinsko osiguranje (radi utvrđivanja radnog staža) ili druga odgovarajuća potvrda o radnom stažu. Radni staž koji je ostvaren izvan Republike Hrvatske dokazuje se s odgovarajućom potvrdom institucije koja je u određenoj državi ovlaštena za evidentiranje i potvrđivanje radnog staža. Ako je izvorna dokumentacija na stranom jeziku, prijavi se prilaže prijevod te dokumentacije ovjeren od strane sudskog tumača za hrvatski jezik.

**Za podatak/podatke pod točkom 10.,** prilaže se Potvrda/Potvrde mentora u kojoj je sadržana izjava mentora (ovlaštenog revizora) da je kandidat u određenom revizorskom društvu u određenom razdoblju sudjelovao u obavljanju zakonske revizije. Kandidat mora imati radno iskustvo u obavljanju zakonske revizije od ukupno najmanje tri (3) godine, a koje je započeo stjecati nakon stjecanja propisane razine formalnog obrazovanja (visoka stručna sprema ili najmanje 300 ECTS bodova). Ako je izvorna dokumentacija na stranom jeziku, prijavi se prilaže prijevod te dokumentacije ovjeren od strane sudskog tumača za hrvatski jezik

**Za podatak pod točkom 11.,** prilaže se Potvrda organizatora kod kojeg je kandidat pohađao stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita, s obveznim podatkom o prethodnoj suglasnosti Ministarstva financija na program po kojem je izvedeno stručno osposobljavanje.

